

Вплив резистину на вуглеводний обмін у хворих на неалкогольну жирову хворобу печінки в поєднанні з цукровим діабетом 2 типу

Л.В. Журавльова, О.В. Огнєва

Харківський національний медичний університет, Харків

Резистин – адипокін, що виступає в ролі патогенного фактору розвитку ожиріння та інсулінорезистентності (ІР), він функціонує як сигнал до зниження інсулін-стимульованого захвату глюкози. Вивчення впливу резистину на обмін вуглеводів у хворих на цукровий діабет ЦД 2 типу (ЦД-2) в поєднанні з неалкогольною жировою хворобою печінки (НАЖХП) дозволить поширити знання щодо патогенезу метаболічних порушень у хворих з даною коморбідною патологією, що стає все більш розповсюдженою.

Мета дослідження - встановити зв'язок між рівнем резистину і показниками вуглеводного обміну у хворих з НАЖХП і при її поєднанні з ЦД-2 з різним трофологічним статусом.

Матеріали та методи. Обстежено 90 хворих: 1 група (n = 20) - хворі з ізольованою НАЖХП, 2 група (n = 20) - хворі з поєднанням НАЖХП і ЦД-2 з нормальною масою тіла і 3 група (n = 50) - хворі з коморбідною патологією і ожирінням (індекс маси тіла ≥ 30 кг/м²). Контрольна група (n = 20) - практично здорові особи. Проводилось дослідження рівня глюкози сироватки крові натще (ГКН) глюкозооксидантним методом (реактиви «Діабет-тест»), імунореактивного інсуліну (ІРІ) - іммуносорбентним сендвіч-методом (реактиви «DRG»). Розраховувався НОМА-ІР. Рівень резистину визначався імунферментним методом (реактиви «BioVendor»).

Результати. Встановлено, що середній рівень резистину достовірно (p < 0,001) підвищувався у всіх групах хворих (1 група - $7,56 \pm 0,21$ нг / мл; 2 група - $8,06 \pm 0,23$ нг / мл; 3 група - $10,0 \pm 0,11$ нг / мл) при порівнянні з показниками в групі контролю ($4,87 \pm 0,11$ нг / мл), а показники резистину в 3 групі значимо (p < 0,001) відрізнялися від показників даного адипокіну в 1 і 2 групах. У 1 і 2 групах хворих виявлено достовірний зв'язок резистину з ІРІ (r = 0,32, p < 0,05 і r = 0,36; p < 0,05 відповідно). У 3 групі хворих (з коморбідною патологією і

ожирінням) виявлена достовірна кореляція між рівнем резистину і ГКН ($r = 0,68$; $p < 0,05$), ІРІ ($r = 0,80$; $p < 0,05$) і НОМА- ІР ($r = 0,61$; $p < 0,05$).

Висновки. Отримані кореляції між резистином і показниками вуглеводного обміну узгоджуються з уявленнями про властивості резистину посилювати ІР, а також підтверджують роль досліджуваного показника в порушенні печінкового глюконеогенезу у хворих на НАЖХП, особливо в поєднанні з ЦД-2 на тлі ожиріння. Крім того, самі по собі структурно-функціональні зміни в печінці при НАЖХП можуть викликати метаболічні наслідки.